

VERGETEN GENTSE SCHRIJVERS. HERMAN VAN OVERBEKE (GENT 1895 - GENT 1957)

Advocaat, leraar conservatorium, toneelschrijver en regisseur Herman Van Overbeke werd geboren te Gent in 1895 op de Ketelvest. Later woonde hij in de Tijgerstraat 17. Zijn vader Alphonse Marie was journalist en directeur van het dagblad De Gentenaar ; zijn broer Jozef was professor in de rechten. Hij studeerde rechten aan de Rijksuniversiteit te Gent. Hij werd inspecteur bij het Ministerie van de Middenstand en leraar aan het Conservatorium te Gent.

Herman was begaafd met een natuurlijke welsprekendheid en voelde zich van jongs af aan aangetrokken door het toneel. Jaren vóór de expressionistische vernieuwing die van het naoorlogs toneelwerk van Herman Teirlinck zou uitgaan, werd hij beïnvloed door de toneelopvattingen van Oscar de Gruyter en maakte hij vanaf 1915 naam als regisseur van stukken van tijdgenoten, o.a. van Richard De Cneudt, Gaston Martens, John Duvosel en Germain Van Herreweghe. Hij schreef zelf ook de eigen psychologische stukken **Eigen vlucht en Apostolaat** (een aantal dramatische proeven bleven in portefeuille) en hij werd uitgever en redacteur van het letterkundig tijdschrift “Regenboog” samen met o.a. Achilles Mussche, Richard Minne en Maurice Roelants. Hij werd de promotor van een vernieuwd katholiek toneel in expressionistische zin en werd voorzitter van het Gents Verbond voor Katholiek Toneel (1923). Hij regisseerde “Judas” van Cyriel Verschaeve en schreef de gedramatiseerde “Beatrijs” (1925) en “Elcerlyc” (1930), die grote bijval oogstten.

In 1920 werd hij onderhoofdman van de Fonteine en in 1929 volgde hij Gaston Martens op als hoofdman. In 1949 ontstond zijn monumentaal Lam Godsspel, muzikaal omlijst door musicus, schilder en schrijver Robert Herberigs, dat met grote praal vóór de Sint-Baafskathedraal werd vertoond ter gelegenheid van het 1000-jarig bestaan van Gent. Toch vond hij nog de tijd om in diezelfde periode het doctoraat in de rechten te behalen, bekleedde hij talrijke officiële en officieuze ambten en was hij jurylid van landjuwelen en voorzitter van koninklijke commissies. Maar hij bleef in de eerste plaats de nooit versagende animator, organisator en voorstander van vernieuwing van de toneelspeelkunst. De lijst van de bewerkte en geregisseerde toneelspelen, openluchtspelen en massaspelen waar hij overal in Vlaanderen tussen 1930 en 1949 voor instond, is werkelijk indrukwekkend te noemen. Onder zijn hoofdmanschap werd Prins Karel, graaf van Vlaanderen, prins van de Fonteyne. Hij noemde zichzelf “hoofdman, dictator, orator en decorator” van de Fonteine; zorgde voor een waardige vergaderzaal in het Museum van de Bijloke, waar

memorabele plechtige zittingen en luisterrijke vieringen werden georganiseerd; steunde met alle kracht de uitgave van de Jaarboeken van de Fonteine; was de ontwerper van het Openluchttheater in het Citadelpark; nam in de toneelvernieuwing een gematigde positie in tussen Oscar de Gruyter (het woord vóór alles) en Johan de Meester (het spel vóór alles); was een traditionalist met moderne opvattingen, die vasthield aan een zuivere Vlaamse traditie. Zonder zijn ijver was de oude rederijkerij, die zichzelf en de tweede helft van de 19e eeuw had overleefd, wellicht geruisloos en roemloos ten onder gegaan. Zijn leuze was, net als die van zijn lievelingsfiguur Beatrijs: Ik dien!

P. De Keyser; “Zijn rijkgepulde leven moge kort zijn geweest, het is niet zonder betekenis voor de cultuur van zijn volk, voor de geschiedenis van het Vlaams toneel en voor de rederijkerij!”

Literatuur

P. de Keyser, In memoriam Dr. Herman van Overbeke, Jaarboek van de Fonteine, Gent, 1959, p. 145-150.

Encyclopedie van de Vlaamse Beweging, deel II, p. 1163.

Daniël Van Ryssel

Wie zegt er beter?

Vanaf 1974 werd “Ghendtsche Tydinghen” gedrukt. Wij lieten de paginanummers telkens doorlopen tot het einde van het jaar. Zo eindigde onze jaargang 2010 op bladzijde 536. U leest dit nu op pagina 264, maar hadden wij vanaf het begin doorgenummerd, welk getal zou er nu onderaan deze bladzijde gestaan hebben? U moogt 3 x raden.

De exacte aanduiding zou geweest zijn: **14.090**. Meer dan 14.000 blz. boeiende Gentse geschiedenis. Waar kunt gij dat nog vinden?

Diegenen die vanaf het begin lid waren van onze Kring bezitten nu een unieke schat. Probeer dat maar eens te vinden in een antiquariaat. Gesproken van een verstandig geïnvesteerd lidgeld... en het gaat gewoon verder.